

ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI
ORTAOKULU

SİVİL SAVUNMA KULÜBÜ

TAKDİM SIRASI

SİVİL SAVUNMA

- Kavramı
- Tanımı
- Tedbirleri
- İkaz Alarm İşaretleri
- Sığınak
- Gizleme Karartma
- KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer) Silahlardan Korunma

DEPREM

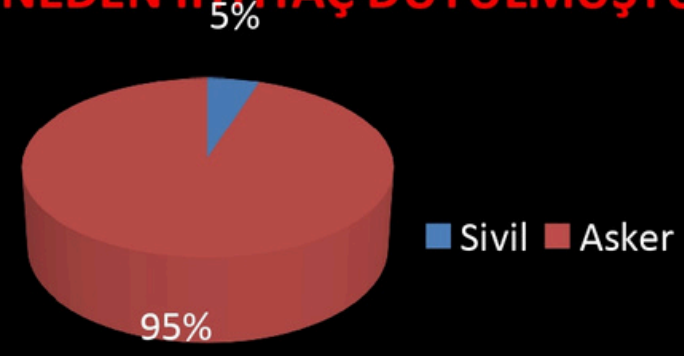
- Deprem Öncesinde Alınacak Önlemler
- Deprem Sırasında Yapılması Gerekenler
- Deprem Sonrasında Yapılması Gerekenler

YANGIN

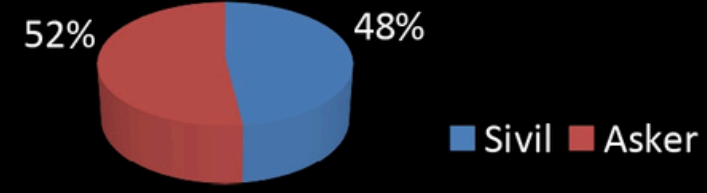
- Yangın Tanımı ve Çeşitleri
- Yangın Nedenleri
- Yangın Söndürme Cihazlarının Kullanımı ve Yangına Müdaale Şekli

SİVİL SAVUNMAYA NEDEN İHTİYAÇ DUYULMUŞTUR

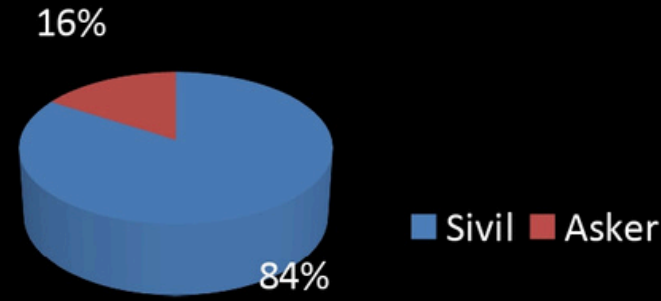
- Birinci Dünya Savaşında ölen 9.5 milyon insandan,

- İkinci Dünya Savaşında ölen 52 milyon insandan,

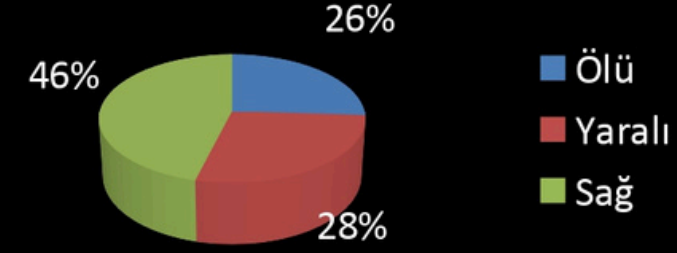

- Kore Savaşında ölen 9.2 milyon insandan,

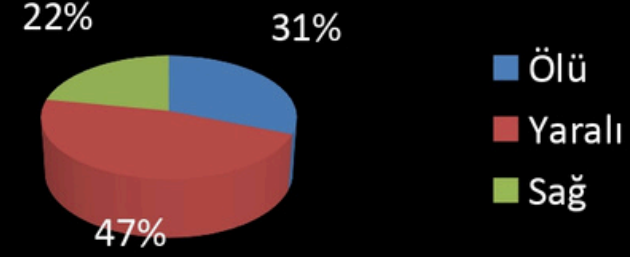

SİVİL SAVUNMAYA NEDEN İHTİYAÇ DUYULMUŞTUR

- 300.000 nüfuslu Hiroşima kentine atılan 20 kilotonluk ATOM bombası,

- 87.000 nüfuslu Nagazaki kentine atılan 20 kilotonluk ATOM bombası,

- 1755 Lizbon'da **190.000**, 1939 Erzincan'da **32.961**, 1999 Marmara'da **17.480** ve 2004 Keşmir depremlerinde **80.000** kişi hayatını kaybetmiştir.

Halen dünyada 50.000 ATOM başlığı olduğu tahmin edilmektedir. Bu korkunç gerçekler ışığında ülkeler sivil halkın korunması için bir teşkilat kurma zorunluluğu duymuştur. Günümüzde bu teşkilatın adı Sivil Savunma teşkilatıdır.

SİVİL SAVUNMANIN TARİHÇESİ

- Ülkemizde sivil savunma hizmetleri ;
 - . 1928 yılında “Cephe Gerisinin Havaya Karşı Müdafaa ve Muhafazası” talimnamesi,
 - . 1938 yılında “Pasif Korunma Kanunu”,
 - . 1959 yılında ise “Sivil Savunma Kanunu” ile yürütölmüş ve 2009 yılına gelinmiştir.
- 2009 yılında çıkarılan 5902 sayılı kanunla mevcut Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile il / ilçe Sivil Savunma Müdürlükleri kaldırılmış yerine Başbakanlığa bağılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuştur.

SİVİL SAVUNMANIN TANIMI

Savaşta, doğal afetlerde ve büyük yangınlarda halkın can ve mal kaybını en aza indirmek, kamu ve özel kuruluşlara ait kritik tesisleri korumak, bunların acil onarım ve bakımlarının sivil halk tarafından desteklenmesini sağlamak, cephe gerisindeki halkın moralini korumak amacıyla alınacak her türlü silahsız koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri kapsar.

Kısaca Sivil Savunma, can ve mal kurtarma olarak da tanımlanabilir.

SİVİL SAVUNMANIN GÖREVLERİ

- Savaşta halkın can ve mal kaybını en aza indirmek.
- Afetlerde can ve mal kurtarmak.
- Büyük yangınlarda can ve mal kaybını azaltmak.
- Yok olmaları veya çalışamaz hale gelmeleri durumunda yaşamı büyük ölçüde etkileyecek olan kamu, kurum ve kuruluşlarını korumak, bunların acil onarımlarını yapmak.
- Savaş zamanı her türlü savunma faaliyetlerinin sivil halk tarafından desteklenmesi sağlamak,
- Cephe gerisindeki halkın moralini kuvvetlendirmek.

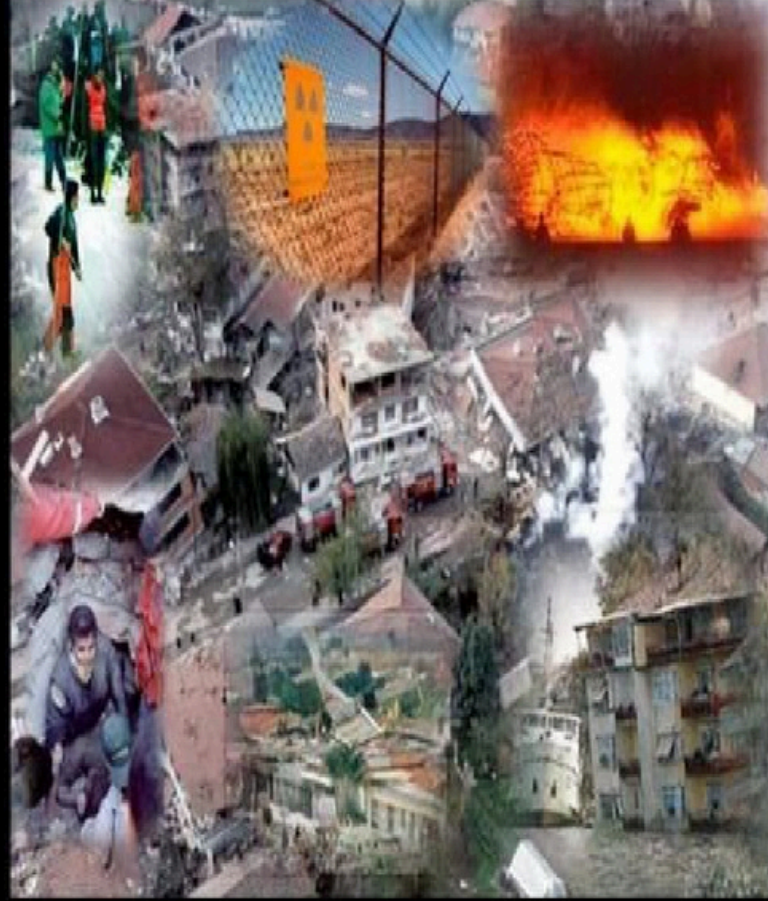

SİVİL SAVUNMA PLANI

7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa göre 200 kişinin üzerinde personel bulunduran fabrika, imalathane, pansiyon, otel, üniversite, okul, yurt vb. kurum ve kuruluşlar, Sivil Savunma Planı yapmak mecburiyetindedir.

Bu plana göre okulumuzda faaliyet gösteren servisler

- Kontrol Merkezi ve Karargah Servisi
- Emniyet ve Kılavuz Servisi
- İtfaiye Servisi
- Kurtarma Servisi
- İlk yardım Servisi
- Sosyal Yardım Servisi
- Teknik Onarım Servisi

SİVİL SAVUNMA TEDBİRLERİ

- Sığınak yerlerinin tespiti, numaralandırılması ve burada kalacak personelin belirlenmesi,
- Yanıcı maddelerin, bina içi ve çevresinden uzaklaştırılması,
- Karartma kapsamında; pencereleri örtecek malzemelerin hazır tutulması,
- Olası yangınlara müdahale için, yangın söndürme ekiplerinin teşkit edilmesi.

İNSANLIĞI TEHDİT EDEN TEHLİKELER

➤ Düşman taaruzları

➤ Doğal Afetler

- Deprem
- Sel
- Heyelan
- Volkan vb.

➤ Büyük Yangınlar

İKAZ ALARM İŞARETLERİ

İKAZ ALARM SİSTEMLERİNİN AMACI

Düşman saldırılarını önceden haber almak ve tehlikeye karşı halkı uyararak bir takım önlemlerin alınmasını sağlamaktır. Bu amaçla AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) tarafından; gerekli kurum ve kuruluşları uyarmak maksadıyla yurt genelinde toplam 580 adet siren sistemi kurulmuştur.

İKAZ ALARM ÇEŞİTLERİ

Hazırlık ikazı

Bir savaş tehlikesinde kurum ve okulların son hazırlıklarını yapabilmeleri için hükümetin gerekli gördüğü durumda verilen ikazdır. Radyo, TV vb. yayın organlarıyla verilir. Bu durumda sığınaklar gözden geçirilir, eksiklikler tamamlanır bina civarındaki yanıcı maddeler kaldırılır ve karartma tedbirlerine uyulur.

Tehlike ikazları

Sarı İkaz

Kırmızı İkaz

Radyoaktif serpinti veya Kimyasal saldırı tehlike ikazı.

Beyaz İkaz

İKAZ ALARM İŞARETLERİ

SARI İKAZ

Saldırı ihtimali var anlamındadır. Üç dakika sürekli düz siren sesi ile verilir.

İşareti

YAPILACAK İŞLER

Kurum ve Okullarda

- Doğal gaz, kazan dairesi, elektrik ve su vanalarını kapatınız,
- Yanan ocak, tüp, soba vb. söndürünüz,
- Kapı ve pencereler kapatıp perdeleri örtünüz,
- Hemen sığınma yerlerine gerekli malzemeleri alarak gidiniz.

Açık Alanlarda

- Saklanmak üzere en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

Araçta İseniz

- Aracı uygun bir yere park ediniz, açık alandakiler gibi hareket ediniz.

İKAZ ALARM İŞARETLERİ

KIRMIZI İKAZ

Saldırı telikesi var anlamındadır. Üç dakika yüksekli alçalan, siren sesi ile verilir.

İşareti

YAPILACAK İŞLER

Kurum ve okullarda

- Sarı ikaz anındaki önlemlerde eksiklikler varsa tamamlayınız,
- Sarı ikazdan önce kırmızı ikaz verilmişse süratle sarı ikaza ait önlemleri alınız,
- En yakın sığınma yerlerine gidiniz ve tehlike geçti işaretini bekleyiniz.
-

Açık Alanlarda

- En yakın sığınak yerine gidiniz,
- Sığınak yoksa köprü altı, duvar dibi veya çukur yerlere giriniz,
- Vücudunuzun açık yerleri örtünüz ve tehlike geçti işaretini bekleyiniz.
-

Araçta İseniz

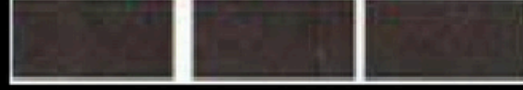
- Araçınızı uygun bir yere park ediniz, açık alandakiler gibi hareket ediniz.
-

İKAZ ALARM İŞARETLERİ

RADYOAKTİF SERPİNTİ VEYA KİMYASAL SALDIRI TEHLİKE İKAZI

Radyoaktif serpinti veya kimyasal saldırı var anlamındadır. Kesik kesik siren sesiyle ve radyo, TV gibi yayın organlarıyla verilir.

İşareti

YAPILACAK İŞLER

Kurum ve Okullarda

- Sarı ve kırmızı ikazda belirtilen tedbirleri alınız.

Açık Alanlarda

- En yakın sığınağa veya kapalı bir yere gidiniz.
- Vücudunuzun açıkta kalan yerlerini örtünüz.

Araçta İseniz

- Müsait bir yerde durunuz, sığınak veya kapalı bir yere gidiniz.
- Müsait bir yer yoksa aracın kapı ve camlarını kapatıp, vücudunuzun açık yerlerini örtünüz.

BEYAZ İKAZ

Tehlike geçti anlamındadır. Radyo, TV vb. yayın organlarıyla duyurulur. Bu ikaz ile birlikte sığınmak ve saklanılan yerlerden çıkılacaktır.

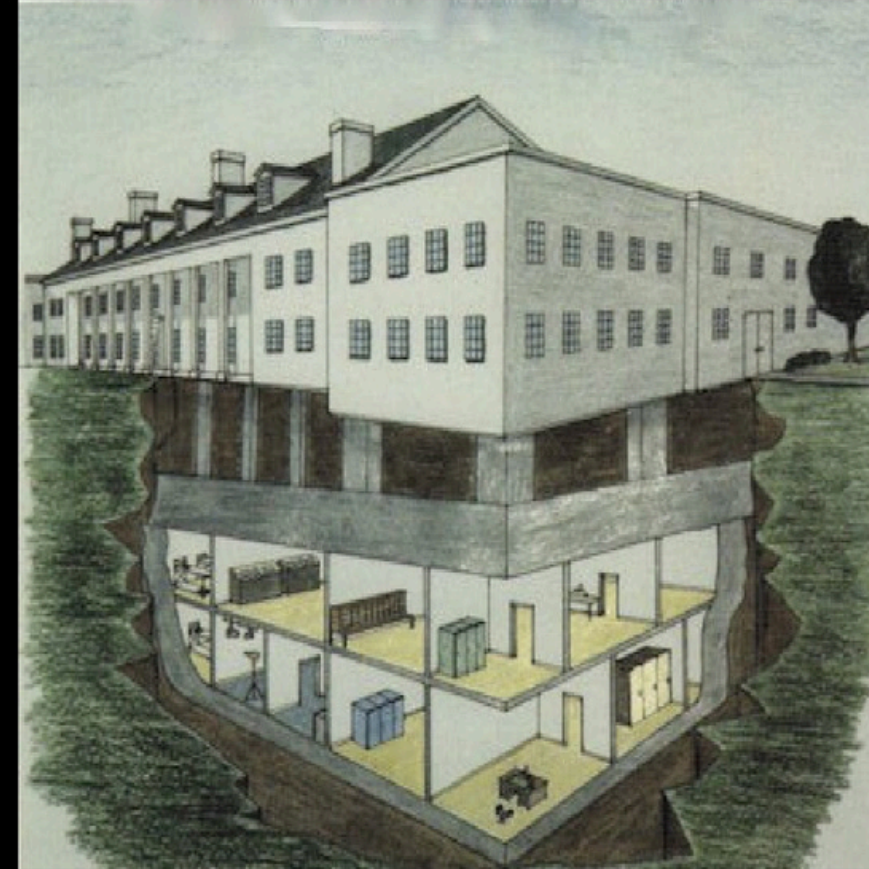
SİĞINAK VE SİĞINMA YERLERİ

SİĞINAK

Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer (KBRN) silahlar ile klasik silahların etkilerinden insanları ve ülkenin harp gücü için gerekli olan kıymetleri korumak amacıyla kullanılan ve bu maksatla yapılan yerlere sığınmak denir.

SİĞINAKLARIN AMACI

- Can ve mal kaybını en aza indirmek,
- Hazırlıklı olma imajı verilerek caydırıcılığı sağlamak,
- Az masrafla toplu koruma imkanı yaratmak.

GİZLEME VE KARARTMA

Hükümetçe

Lüzum görüldüğü takdirde olağanüstü halden itibaren ışıkların söndürülmesi ve karartılmasına yönelik kararlar alınır.

Kurum ve okullarda

- Bina dışındaki ışıkların tamamen söndürülmesi,
- Zorunlu olanların maskelenmesi,
- Bina içindeki ışıkların siyah perde ve örtülerle kapatılması.

KİMYASAL SİLAHLAR

KİMYASAL SİLAHLAR

Kimyasal özelliği sayesinde öldürücü, yaralayıcı ve tahriş edici etkiler gösteren, sis ve yangın meydana getiren, insan, bitki ve metallere etkili olan, katı, sıvı, gaz veya aerosol halindeki maddelere kimyasal silah denir.

Kimyasal savaş maddeleri

- Yakıcı gazlar
- Boğucu gazlar
- Sinir gazları
- Kan zehirleyici gazlar
- Kusturucu gazlar
- Göz yaşartıcı gazlar
- Uyuşturucu gazlar

KİMYASAL SİLAHLAR

Tespiti

Radyakmetre ve dozumetre gibi tespit cihazlarıyla yapılır.

Belirtileri

- Gökyüzünde serpinti veya sis görünmesi
- Değişik kokuların yayılması
- Görmede bozukluk,
- Bulantı ve kusma
- Ani baş, göğüs ağrısı ile nefes almada zorluk
- Burun akması ve kanama görülmesi
- Deride kızarıklık veya kabarcıklık

Korunma

- Maske takmak
- Koruyu elbise giymek
- Temizlenmek
- Sığınaklara yönelmek

BİYOLOJİK SİLAHLAR

BİYOLOJİK SİLAHLAR

İnsan, evcil hayvan ve bitkilere zarar vermek, malzemeyi hasara uğratmak amacıyla mikroorganizmalar veya bunların toksinlerinden (zehir) üretilmiş silahlardır.

Biyolojik Silahlar

Virüs, bakteri, parazit, mantar vb.

Tespiti

Vücutta ve ortamda oluşturduğu tahribatlar

Belirtileri

- Halsizlik
- Baş ve karın ağrısı
- Ciltte anormallik vb.

Bulaşma Yolu

Solunum, sindirim, dolaşım sistemleri ile göz ve tenasül organlar.

RADYOLOJİK SİLAHLAR

Bir atomun çevresine tanecikler ve ışın saçarak parçalanması olayına radyoaktivite, bu tür maddelere de radyoaktif madde denilir. Çevreye yayılan alfa, beta, gama gibi ışınlara ise radyasyon adı verilmektedir.

Radyoaktif Riskler

- Nükleer silahlar ve termonükleer silahlar,
- Nükleer serpinti ve nükleer santral kazaları,
- Endüstriyel kazalar,
- Atıklardan oluşan kazalar

Etki ve Sonuçları

Ekolojik dengeyi bozarak canlılarda genetik değişikliklere ve bunun sonucunda kanser oluşmasına, erken ölümlere, sakat ve ölü doğumlara neden olmaktadır.

Korunma

- Radyasyon kaynağından uzak durmak,
- Radyasyonlu ortamı terk etmek,
- Özel giysiler kullanmak,
- Tedavi amacıyla sık sık radyasyona tabii olmamak.

NÜKLEER SİLAHLAR

NÜKLEER SİLAHLAR

Bir atomun parçalanması veya iki atomun birleşmesi sonucu ortaya çıkan enerjiden yararlanarak yapılan silahlara nükleer silah denir.

Çeşitleri

- Atom Bombası
- Hidrojen Bombası
- Nötron Bombası

Etkileri

- Ani etkiler (Işık, ısı, ani radyasyon, basınç)
- Kalıcı etkiler (Radyoaktif Serpinti)

Tespiti

Tespit cihazlarıyla yapılır.

Korunma

- Bölgeden uzaklaşmak
- Maske takma ve koruyucu giysi giymek
- Temizlenmek (Dekontaminasyon)
- Sığınağa girmek.

DEPREM ÖNCESİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Yerleşim bölgenizi titizlikle seçiniz, imar planı ve yapı tekniğine uygun olmayan konut ve bölgeleri tercih etmeyiniz.
- Aile bireyleri arasında deprem eylem planı yapınız ve zaman zaman uygulayınız.
- Her oda için hayat üçgeni oluşturacağınız güvenli bir yer seçiniz.
- Dolap ve devrilebilecek eşyaları sabitleyiniz.
- Tüp, kombi, elektrikli termosifon vb. cihazları düşmeyecek şekilde bağlayınız.

DEPREM ÖNCESİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

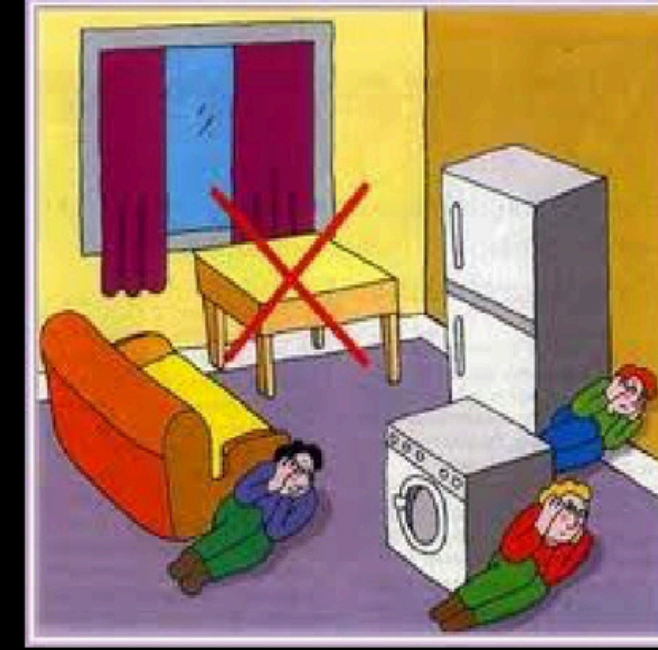
- Tezgah üzerinde ve raflarda kayabilecek eşyaların düşmesini önlemek için plastik tutucular kullanınız.
- Elektrik, gaz, su şebekelerine ait şalter ve vanaların yerlerini, nasıl kapatılacağını öğreniniz. Yangına karşı elektrik sigortalarını otomatik hale getiriniz.
- İlk yardımı öğreniniz.
- Deprem çantası hazırlayınız ve kolay ulaşılabilecek bir yerde hazır tutunuz.
- Deprem sonrası buluşma planı hazırlanmalı, acil telefon numaralarını not ediniz.

DEPREM SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER

Okul ve kurumlarda

- Sakin olunuz ve paniğe kapılmayınız,
- Verilecek uyarı ve talimatlara uygun hareket ediniz,
- Pencere ve devrilebilecek eşyalardan uzak durunuz,
- Başınızı ve boynunuzu iki elinizin arasına alarak koruyunuz,
- Dayanıklı eşyalar yanında cenin pozisyonu alarak sarsıntı geçene kadar bekleyiniz,
- Gaz ve elektrikle çalışan aletler ve yanan cihazları kapatınız,
- Asansörü kesinlikle kullanmayınız,
- Yangın çıkış ve merdivenlerine koşmayınız.

DEPREM SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER

Açık Alanlarda

- Enerji, gaz, telefon hatları ve direklerinden, ağaçlardan ve binalardan uzaklaşınız.
- Binalardan düşebilecek cam kırıklarına karşı dikkatli olunuz,
- Açık bir alanda (park, bahçe vb.) bekleyiniz,
- Deniz kıyısından uzak durunuz.

Araçta iseniz

- Bulunduğunuz yer güvenli ise sağa yanaşıp durunuz ve araç içerisinde kalınız.
- Bulunduğunuz yer güvenli değilse aracınızı park edip, dışarıya çıkınız ve açıktakiler gibi hareket ediniz,
- Normal trafikten olabildiğince uzaklaşınız,
- Köprüler, üst geçitler ve tünellerden uzak durunuz,
- Tünelde ve çıkışa uzaktaysanız, aracınızı durdurup, aracın yanında cenin pozisyonunda yatarız.

DEPREM SONRASINDA YAPILMASI GEREKENLER

Kapalı alandaysanız

- Elektrik, gaz, su vanaları ile yanan ocakları kapatıp binayı terk ediniz,
- Yanıcı maddeleri kullanmayınız, aydınlatma için el feneri kullanınız,
- Aile bireylerinizi bir arada tutun ve açık bir yerde bekleyiniz,
- İlk yardıma muhtaç olanlara yardım ediniz ve yetkililerin gelmesini bekleyiniz,
- Evinizi terk ederken kıymetli eşyalarınızı, kalın giyeceklerinizi ve yiyeceklerinizi yanınıza alınız.

Açık alandaysanız

- Hasarlı binalardan ve enerji nakil hatlarından uzak durunuz,
- Enkaz ve yıkıntılar arasında dolaşmayınız,
- Acil durumlar dışında telefonunuzu kullanmayınız,
- Aracınızı kullanmayınız,
- Yardıma ihtiyacı olanlara yardım ediniz,
- Uyarılara uyunuz ve kurtarma ekiplerine yardımcı olunuz,
- Dedikodu ve fısıltılara inanmayınız.

ENKAZ ALTINDA MAHSUR KALDIYSANIZ

- Panik yapmayınız, cesaretinizi toplayınız durumunuzu kontrol ediniz,
- Hareket kabiliyetiniz kısıtlanmışsa; çıkış için hayatınızı riske atacak hareketlere kalkışmayın, enerjinizi en tasarruflu bir şekilde kullanınız.
- El ve ayaklarınızı kullanabiliyorsanız su, kalorifer, gaz tesisatlarına ve zemine vurmak suretiyle varlığınızı duyurmaya çalışınız.
- Sesinizi kullanabiliyorsanız kurtarma ekiplerinin seslerini duymaya ve onlara sesinizi duyurmaya çalışınız.

YANMA VE YANGIN ÇEŞİTLERİ

YANMA

Yanıcı maddenin ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan kimyasal bir olaydır. Yanma olayının gerçekleşmesi için 3 unsurun (ısı-oksijen-yanıcı madde) bir araya gelmesi gerekir.

YANGIN ÇEŞİTLERİ

A sınıfı yangınlar :

Katı madde yangınlarıdır.

B sınıfı yangınlar :

Yanabilen sıvı madde yangınlarıdır.

C sınıfı yangınlar :

Yanabilen gaz madde yangınlarıdır.

D sınıfı yangınlar :

Yanabilen metal ve alaşım yangınlarıdır.

YANGIN

YANGIN NEDENLERİ

- Korunma önlemlerinin alınmaması,
- Bilgisizlik,
- İhmal,
- Kazalar,
- Sabotaj,
- Sıçrama,
- Doğal afetler.

YANGIN VUKUUNDA HAREKET TARZI

Alarm ver

Yangın butonuna basarak

Yangını ihbar et

Yöneticilere ve itfaiyeye

Yangına müdahale et

- Yangın mücadele edilmeyecek kadar büyük değilse?
- Yangın sınıfına uygun yeterli söndürücü varsa?
- Hayatını riske edecek kadar yayılma eğilimi yoksa?
- Alevlerin yayılması durumunda kaçış yolların güvenliyse?

Binayı terk et

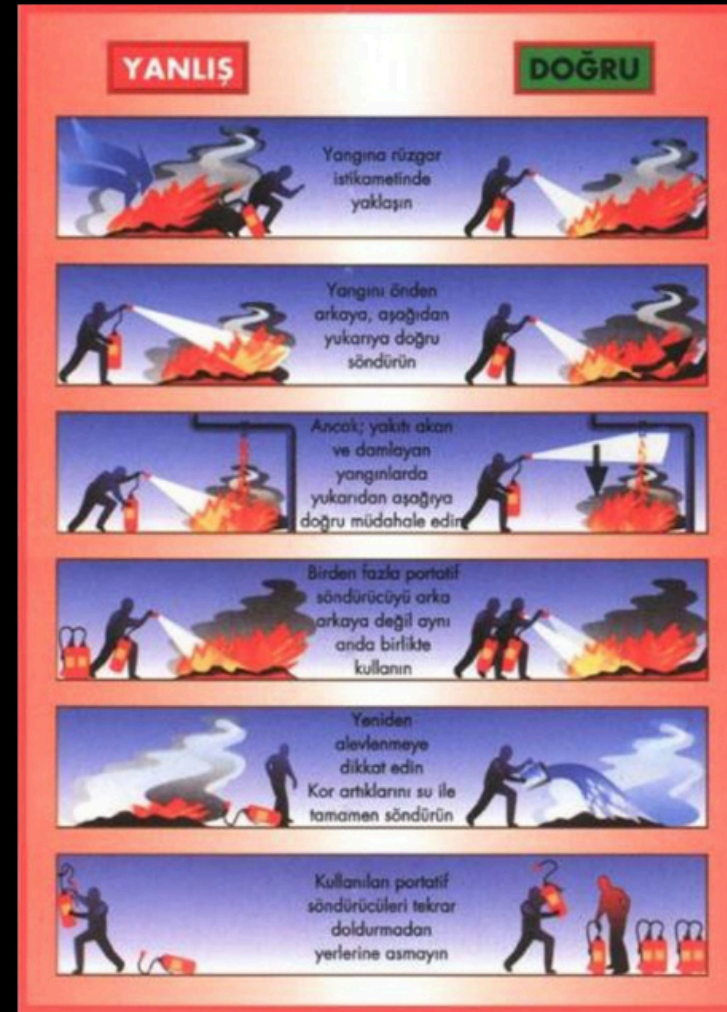

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZININ KULLANIM ŞEKLİ

- Mühürü koparınız,
- Pimi çekiniz,
- Ateşin kaynağına yöneliniz,
- Boşaltma koluna basınız,
- Hortumu yangının dibine tutunuz.

YANGINA MÜDAHALE ŞEKLİ

ÖNEMLİ TELEFON NUMARALARI

- İtfaiye 110
- Hızır Acil 112
- Zehir Danışma 114
- Polis 155
- Jandarma 156
- Orman Yangını 177
- Gaz Arıza 187
- AKUT 0212 217 04 10

SİVİL SAVUNMAYA YÖNELİK VECİZ VE ÖZLÜ SÖZLER

- Sivil savunmasız yurt savunması olmaz.
- Sivil savunma öz savunmamızdır, katılımız.
- Yangınların önlemini almak, söndürme kulfetinden daha kolay ve ucuzdur.
- Afetden değil hazırlıksız olmaktan kork.
- Eğitilmiş insan her zaman güçlüdür

SİVİL SAVUNMAYA YÖNELİK VECİZ VE ÖZLÜ SÖZLER

Felaket başa gelmeden evvel
önleyici ve koruyucu tedbirleri
düşünmek lazımdır. Geldikten sonra
dövünmenin bir yararı yoktur.

K. Atatürk

